

Hodnocení činnosti politických stran a vybraných institucí – červen 2013

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-06</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. – 10. 6. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1023</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.3</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>8. července 2013</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Martin Durdovič</i>

V červnovém šetření CVVM známkovali občané České republiky činnost politických stran a institucí.¹ Použita byla školní klasifikace, kde nejlepší známkou je jednička, nejhorší pětka.

Jak je zřejmé z tabulky 1, hodnocení s průměrnou známkou nižší než 3 obdrželi veřejný ochránce práv a v odstupu za ním také prezident republiky. Mezi stranami byla nejlépe hodnocena ČSSD, která se známkou 3,17 obsadila třetí příčku žebříčku. Toto pořadí se v průběhu posledních třech let neměnilo. Nejhůře hodnocenou stranou je naopak strana VV s průměrnou známkou 4,18. Značně negativně jsou ale hodnoceny také Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, strana ODS a vláda, zabírající rovněž spodní místa žebříčku.

¹ „Jak byste hodnotil činnost následujících politických stran a institucí? Známkuje je jako ve škole, kde jednička je nejlepší, pětka nejhorší ocenění. a) ODS, b) ČSSD, d) KSČM, n) Věci veřejné, o) TOP 09, f) prezident, g) vláda, h) Poslanecká sněmovna, i) Senát, j) předseda vlády, k) předsedkyně Poslanecké sněmovny, l) předseda Senátu, m) veřejný ochránce práv (ombudsman).“

Tabulka 1: Průměrné hodnocení činnosti politických stran a institucí – časové srovnání

	1996	1998	1999	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008
Ombudsman	x	x	x	x	x	x	x	2,41	2,33	2,41
Prezident	1,90	2,57	3,25	2,99	2,84	2,61	2,36	2,39	2,41	2,59
ČSSD	2,76	2,78	3,59	3,14	2,92	3,39	3,15	3,57	3,14	3,16
KSČM	x	3,66	3,73	3,91	3,75	3,79	3,72	3,82	3,52	3,60
Předseda Senátu	x	x	x	3,11	3,00	3,50	3,30	3,31	3,33	3,39
Předseda PS	2,78	3,03	3,60	3,24	3,16	3,31	3,40	3,40	3,22	3,33
Senát	x	3,69	4,05	3,52	3,44	3,74	3,60	3,57	3,62	3,59
Předseda vlády	2,79	2,88	3,56	3,27	3,22	3,36	2,66	x	3,58	3,79
ODS	2,95	3,16	3,67	3,29	3,31	3,13	3,21	3,26	3,49	3,67
TOP 09	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vláda	2,88	2,95	3,51	3,14	2,97	3,32	3,06	x	3,51	3,57
Poslanecká sněmovna	x	3,25	3,67	3,34	3,25	3,54	3,40	3,52	3,58	3,64
VV	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(pokračování)

	2010	2011	2012	2013
Ombudsman	2,58 2.	2,78 1.	2,58 1.	2,47 1.
Prezident	2,35 1.	2,86 2.	2,93 2.	2,87 2.
ČSSD	3,26 3.	3,32 3.	3,39 3.	3,17 3.
Předseda Senátu	3,37 8.	3,56 4.	3,54 5.	3,39 4.
Předseda PS	3,31 6.	3,66 6.	3,63 6.	3,47 5.
KSČM	3,71 13.	3,64 5.	3,53 4.	3,57 6.
Senát	3,59 12.	3,76 9.	3,73 7.	3,57 7.
TOP 09	3,28 4.	3,69 7.	3,85 10.	3,67 8.
Předseda vlády	3,29 5.	3,75 8.	3,79 8.	3,69 9.
Vláda	3,37 7.	3,96 12.	3,94 11.	3,79 10.
ODS	3,55 10.	3,81 10.	3,84 9.	3,83 11.
Poslanecká sněmovna	3,57 11.	3,93 11.	3,99 12.	3,83 12.
VV	3,48 9.	4,29 13.	4,46 13.	4,18 13.

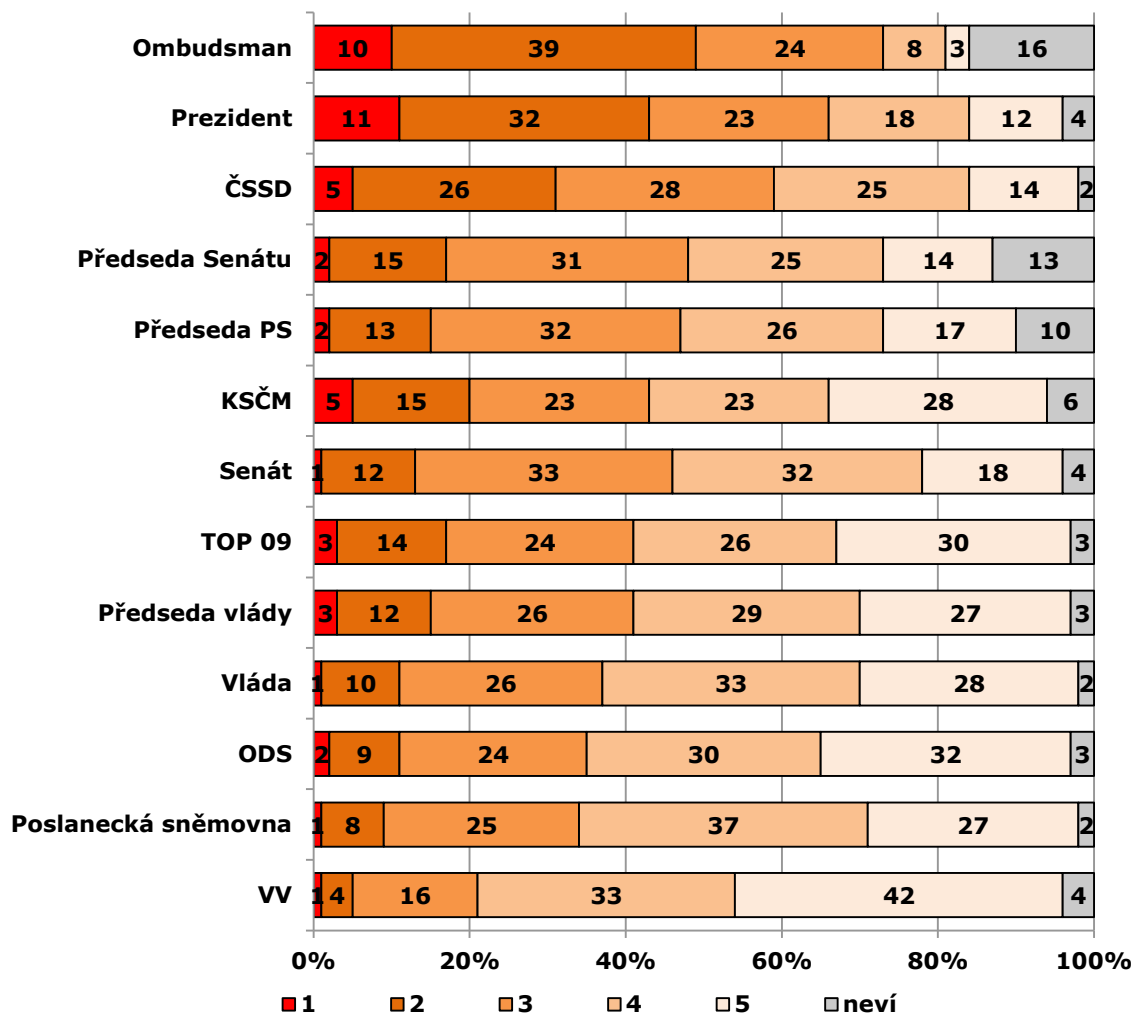
Pozn.: U roků 2010 až 2013 je v tabulce uváděno vedle průměrné známky také pořadí.

Za pozornost stojí některé výraznější posuny v hodnocení ve srovnání s předešlým šetřením, jež proběhlo v červnu 2012. Obecně lze konstatovat, že všechny sledované strany a instituce byly v roce 2013 hodnoceny lépe než v roce předcházejícím (opačný rozdíl hodnot u KSČM je statisticky nevýznamný). Meziročně si nejvíce polepšila strana VV, kde došlo k určitému ztlumení jinak velmi negativního hodnocení (o 0,28 bodu). Zřetelnější posun k pozitivnějšímu hodnocení zaznamenaly také strany ČSSD (o 0,22 bodu) a TOP 09 (o 0,18 bodu).

Graf 1 ukazuje, že nejvíce jedniček a dvojek získali ombudsman (10 % a 39 %) a prezident republiky (11 % a 32 %). Pětkou byla nejčastěji hodnocena strana VV, a to zhruba ve dvou pětinach případů (42 %). Mezi instituce, které nejhorší známkou hodnotila minimálně čtvrtina dotázaných, dále patří ODS, TOP 09, vláda, předseda vlády a Poslanecká sněmovna. Zvýšený podíl odpovědí „neví“ byl zaznamenán zejména v případě ombudsmana (16 %).

Každá ze sledovaných stran je přirozeně příznivěji hodnocena svými vlastními sympatizanty a v menší míře i příznivci programově bližších subjektů. Kromě toho stoupenci vládních stran ODS a TOP 09 lépe hodnotí samotnou vládu a jejího předsedu, ale také Poslaneckou sněmovnu a její předsedkyni. Prezident je lépe hodnocen názorovými příznivci politické levice, zejména sympatizanty ČSSD, KSČM a strany SPO Zemanovci.

Graf 1: Hodnocení činnosti politických stran a institucí (v %)

Pozn.: Položky jsou řazeny podle průměrného hodnocení od nejlepšího skóre k nejhoršímu.

Z podrobnější analýzy na základě sociodemografických charakteristik populace vyplývá, že ODS je lépe hodnocena lidmi s dobrou životní úrovní, příslušníky věkové skupiny 20 až 29 let a těmi, kdo uvádějí vysokoškolské vzdělání. Dobrá životní úroveň se promítá také do lepšího hodnocení strany TOP 09. Obě zmíněné strany jsou častěji negativně hodnoceny příslušníky věkové skupiny 60 a více let, kteří naopak pozitivněji hodnotí KSČM. Vláda (v době dotazování vláda P. Nečase) je lépe hodnocena těmi, kdo svou životní úroveň pokládají za dobrou, a mladšími lidmi ve věku 15 až 29 let, lidé považující svou životní úroveň za špatnou naopak vládu hodnotí výrazně negativně (52 % z nich známkou 5). Podobně populace s dobrou životní úrovní lépe hodnotí předsedu vlády, Poslaneckou sněmovnu, Senát a předsedkyni PS, zatímco u lidí se špatnou životní úrovní je tomu naopak.